

MEMÒRIA 2017

Servei de suport a les entitats de salut mental del territori de Lleida

Nom: **Ass. Salut Mental Catalunya – Terres de Lleida. Coordinadora d'entitats de salut mental i addiccions**

Adreça: **C/Teuleries, 6 entresòl. 25004 – Lleida**

Telèfon: **697 775 764**

Email: coordinadora.lleida@gmail.com

Web: www.salutmentalterresdelleida.org

1. Presentació de l'entitat

En data 21 de juny de 2008 es celebra la primera trobada de responsables de les juntes directives de les diferents associacions de salut mental de les comarques de Lleida per tal d'unificar els esforços de les diferents associacions de familiars i usuaris i començar a treballar conjuntament i de forma coordinada.

Arran de diverses converses i reunions, es constitueix formalment la *Coordinadora d'Entitats de Salut Mental "FECAFAMM - TERRES DE LLEIDA"*, actualment anomenada **Ass. Salut Mental Catalunya – Terres de Lleida. Coordinadora d'entitats de salut mental i addiccions**, en data 17 de novembre de 2010, amb el núm. de Registre d'Associacions 43657.

La **MISSIÓ** és contribuir a la millora de la qualitat de vida de les persones amb problemes de salut mental i de les seves famílies, a la defensa i l'exercici dels seus drets i a la plena integració cercant la igualtat d'oportunitats en tots els àmbits de la vida.

La **VISIÓ** de la Coordinadora d'Entitats s'orienta a esdevenir una plataforma de referència dins el territori lleidatà, que aglutini les diverses entitats socials del tercer sector que treballin dins l'àmbit d'intervenció de la salut mental.

En l'actualitat, les entitats associatives que es troben en el territori esdevenen agents de primer ordre, en tant que són les coneixedores reals de les necessitats concretes de les famílies i les persones diagnosticades, de les particularitats i complexitats de cada localitat i cada comarca concreta, així com dels serveis i recursos que encara avui hi manquen per tal d'obtenir-hi una òptima atenció.

En aquest sentit, l'acord establert entre les diferents entitats, pretén establir ponts de diàleg, de comunicació i cooperació, que permetin l'articulació d'estratègies i línies d'intervenció compartides, que facilitin l'aproximació a la missió i els objectius generals que assumeixen les mateixes, i des d'ara, la pròpia Coordinadora d'Entitats.

2. Organització de l'entitat

L'Ass. *Salut Mental Catalunya – Terres de Lleida. Coordinadora d'entitats de salut mental i addiccions*, continua unificant esforços i treballant problemàtiques comuns i específiques de les diferents entitats de salut mental existents al territori lleidatà. Té la finalitat d'aglutinar i promoure un treball conjunt en l'àmbit de la salut mental i esdevenir una plataforma de referència dins del territori lleidatà.

En l'actualitat la nostra coordinadora està constituïda per nou entitats que treballen en l'àmbit de la salut mental de la província de Lleida, algunes d'elles formen part de la Junta Directiva i altres son entitats col·laboradores. També comptem amb el suport de la Federació Salut Mental Catalunya.

Entitats :

- Ass. d'Afectats de Discapacitat Derivada de Malaltia Mental Terraferma (AADDMM-Terraferma)
- Ass. Salut Mental La Noguera
- Ass. Salut Mental Ondara-Sió
- Ass. Salut Mental Pla d'Urgell
- Ass. Salut Mental Ponent
- Ass. Sol del Solsonès
- Ass. Talma
- Ass. Salut Mental Pallars
- Ass. Alba
- Ass Alba al Pallars Jussà

Àmbit tècnic i/o professional

Pel que fa al suport del projecte portat a terme, se'n deriva la tasca professional d'una tècnica amb una dedicació de 35 hores setmanals, realitzant totes les gestions o actuacions desenvolupades per l'entitat i actuant com a interlocutora entre les diferents entitats que conformen la SMC- Coordinadora Terres de Lleida.

Per tal d'anar implementant el projecte de "*Servei de Suport a entitats de salut mental del territori*" es compta amb la figura d'una administrativa comptable, aquesta ha realitzat tasques de pressupostos, justificacions econòmiques, facturació, gestió d'impostos, control tresoreria i comptable pròpies de l'entitat. També ha prestat suport i assessorament en tota aquesta àrea a les entitats membre que ho han requerit.

D'altra banda, ha donat suport constant a l'Ass Salut Mental Pallars, degut a que durant aquest 2017 han donat una forta embranzida gràcies al finançament de la Diputació de Lleida.

Dades quantitatives

Les nostres entitats durant el 2017 han comptat amb més de 1.100 associats i estan prestant serveis a més 400 persones afectades d'un trastorn mental entre els diferents recursos que presten (Servei de Club Social, pisos amb suport, PSALL, programes d'inserció laboral,)

La principal innovació de la nostra Coordinadora d'Entitats, que està basada en la gestió de programes de salut mental del territori, en la garantia de la seva execució i en l'eficiència dels recursos i dels agents que intervenen, és l'apoderament de la pròpia persona i les famílies dins del sector de salut mental del territori de Lleida.

Durant aquest any 2017, dins de les possibilitats de l'entitat en base a la seva capacitat de recursos i pressupostaria, s'ha prestat suport en la gestió de totes aquelles activitats i projectes comuns que es realitzen conjuntament entre totes les entitats. S'ha creat espais de suport i coordinació professional. També s'han organitzat actes en commemoració del Dia Mundial de la Salut Mental 2017.

3. Projectes tècnics

Projecte 1: Supervisió i suport dels projectes de les entitats

Aquest projecte es va començar a impulsar al 2015, i la valoració d'aquests 3 anys està resultant molt positiva.

- Seguiment del projecte comú "*Suport d'Atenció a Famílies*" subvencionat per la Diputació de Lleida, i de l'evolució de les accions portades a terme

per les diferents entitats. Revisió de la documentació tant de la sol·licitud com de la justificació aportada per cada entitat.

- Realització de reunions de reflexió professional. Participació activa dels diferents tècnics responsables i membres de les juntes de les nou entitats de salut mental, a més de la Federació de SMC.
- Suport i seguiment en les demandes de les diferents entitats. Facilitar eines en el cas de que es doni alguna incidència.

Durant aquest any 2017 s'han realitzat un total de **6 reunions de Junta Directiva**, en els diferents associacions membre:

DATA	LLOC DE REALITZACIÓ	ASSITENTS
13/02/2017	Associació Salut Mental Ponent	14 persones
20/03/2017	Espai d'entitats de salut de Lleida	12 persones
20/06/2017	Espai d'entitats de salut de Lleida	13 persones
17/07/2017	Espai d'entitats de salut de Lleida	12 persones
6/11/2017	Espai d'entitats de salut de Lleida	11 persones

L'objectiu principal d'aquestes reunions, ha estat informar a la junta de totes les accions portades a terme de cada projecte, i prendre acords i decisions per continuar avançant en l'execució dels nostres objectius, i per a que les gestions posades en marxa es puguin portar a terme dins del seu període corresponent.

S'han realitzat una assemblea ordinària per a l'aprovació de comptes, i la presentació d'ambdues memòries anuals.

Projecte 3: Obertament- Amb Experiència Pròpia Grup d'activistes Lleida

L'any 2015 es va decidir fer un encaix dels dos projectes, Obertament i Amb Experiència Pròpia, en el qual hi participen un grup de 14 persones amb problemes de salut mental de la província de Lleida, provinents dels diferents serveis de la xarxa de salut mental.

- ✓ *L'objectiu principal és mitjançant sessions de formació en apoderament i sensibilització, es portin a terme accions de lluita contra l'estigma en primera persona i amb col·lectius diferents, com periodistes, alumnes universitaris, i d'altres col·lectius.*

S'han fet un total de tres reunions i una formació durant aquest any 2017, i ja s'està planificant quin seria el full de ruta del proper 2018- 2019. Aquest projecte requereix d'una motivació constant al grup, ja que l'activisme en salut mental en primera persona es molt difícil i implica un gran esforç, però a la pràctica està demostrat que es l'indicador que realment trenca l'estigma en salut mental.

Accions específiques del grup:

- Participació en les III Jornades de club socials de la província de Lleida. Un dels activistes va participar en primera persona en una de les capsules, on es va explicar la lluita contra l'estigma que es fa en primera persona des de la Coordinadora d'entitats de salut mental de Lleida.
- Participació en la lectura del Dia Mundial de les persones amb discapacitat.
- Sessions de sensibilització a medicina
- Participació en la Trobada de Fesalut, fent dos usuaris de presentadors i un altre grup de usuaris, voluntaris i professionals van ser uns dels actes musicals.

També es va realitzar una càpsula formativa per a persones amb problemàtica de salut mental, amb l'objectiu de millorar la forma de sensibilitzar als professionals dels mitjans de comunicació de Lleida on van assistir un total de **17** participants.

Projecte 4: Creativitat i Salut Mental. Segona Edició

Durant aquest 2017 s'ha portat a terme la segona edició del projecte de Creativitat i salut mental. L'exposició s'ha pogut visitar en sis territoris diferents de les comarques de l'Urgell i la Segarra, i s'ha acompanyat del cicle de conferències sobre diferents problemes de salut mental.

S'especifiquen tots els detalls, en la memòria d'aquest projecte en concret.

Projecte 5: Web de SMC.Terres de Lleida

Volem fer-nos visibles i des d'aquest 2017 podeu consultar les nostres memòries d'activitats i projectes a:

www.salutmentalterresdelleida.org

S'ha fet pública la web de la Coordinadora d'entitats de salut mental, espai des d'on es pretén fer difusió dels serveis que presten les associacions i entitats que treballen amb persones amb problemàtica de salut mental a la província de Lleida.

També pretén ser un espai d'actualitat on socis i col·laboradors puguin compartir el seu programa d'activitats i notícies relacionades sobre salut mental, que puguin interessar al públic en general.

També hem ampliat l'activitat del nostre twitter : @SMC_TLLEIDA on pretenem formar part de la gran comunitat virtual que comparteix notícies i d'altres materials sobre salut mental a nivell estatal.

D'altra banda considerem que es necessari que la nostra Coordinadora d'entitats de Salut mental i addiccions estigui a les xarxes socials, i que tothom que li interessi pugui

conèixer els seu estat i quines accions està portant a terme, també pretenem establir aliances amb altres recursos, per a poder millorar i crear sinergies que ens beneficien, i ens facin créixer.

També aquest any s'ha estat fent difusió de totes les entitats i de la pròpia coordinadora mitjançant el repartiments de díptics de la coordinadora als diferents recursos de salut mental de les terres de Lleida.

4. Comissions de treball

L'associació ha estat present a cinc espais de participació ben diferenciats:

1. Consell Participatiu Espai Orfeó

Un dels trets diferencials de l'Espai Orfeó és la vinculació del teixit associatiu en la seva gestió a través del Consell Participatiu. Aquest òrgan format pels principals agents culturals i socials de les Terres de Lleida, estarà vinculat a la futura Fundació Orfeó Lleidatà.

La seva missió és aconseguir que el teixit associatiu cultural i social de les terres de Lleida es vinculi en la gestió de l'Espai Orfeó, fomentant el treball en xarxa i els **usos de la cultura com a eina d'inclusió**.

I les seves finalitats son:

- Vincular la societat civil en la seva gestió a partir de les seves propostes d'activitats i d'usos dels espais.
- Assessorar i vetllar el paper de l'Espai Orfeó en la seva funció de suport al teixit associatiu social i cultural de les Terres de Lleida, a partir de les experiències de les associacions i de les activitats que s'hi realitzin.
- Potenciar el treball en xarxa entre entitats i el desenvolupament de projectes en comú a través de la co-organització d'activitats, programacions estables conjuntes, usos compartits d'espais o el desenvolupant projectes.

Salut Mental Catalunya. Terres de Lleida. Coordinadora d'entitats de salut mental i addicions forma part del Consell Participatiu de l'Espai Orfeó des del 2013, i cada any es presenta mínim una activitat, que es realitza en aquest magnífic espai.

Aquest any ha estat un concert amb el grup *Problemes tècnics de Lleida*, i amb la participació d'un dels nostres activistes a mans del seu clarinet. Ha estat una vetllada estupenda, on van assistir unes 25 persones de les diferents associacions de Lleida.

2. Consell de Participació en Salut Mental

Aquest espai es va crear a iniciativa de l'antic Departament de Benestar social i Famílies i es va engegar el 16 d'octubre del 2015.

Es va crear amb la voluntat que fos un espai que permetés transmetre propostes, demandes, necessitats per part dels especials protagonistes(les persones amb problemàtica de salut mental i les seves famílies) als delegats territorials dels Departament: de Salut i de Treballs, Afers socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

En aquest espai hi ha representació de totes les associacions de familiars de salut mental de la província de Lleida, representació de les persones tutelades a través d'INTRESS, i de l'Associació TDAH.

A les sessions que s'han celebrat, s'han anat tractant qüestions informatives en l'àmbit de la salut mental, recursos socials i sanitaris, i s'ha establert diàleg sobre propostes de millora sobre alguns serveis prestats.

Moltes vegades s'informa a les associacions /entitats de noves legislatures o serveis de nova obertura que afecten directament a les associacions/entitats.

Aquest 2017 ja s'ha anat consolidant aquest Espai de participació i s'han pogut realitzar 2 sessions, amb una durada mitjana d' una hora i mitja de durada.

Una de les reunions va ser la que es va realitzar al nou Hospital de Salut Mental de Lleida, i en la que es va fer una visita guiada a tots els membres del Consell de participació per les instal·lacions.

Des de SMC. Terres de Lleida volem esdevenir partícips en el nostre compromís per assolir una societat més justa, treballant per la igualtat i la justícia social, en la millora dels drets de les persones amb problemes de salut mental i les seves famílies, tot promovent el reconeixement de les seves capacitats i la seva autonomia personal.

DATA	Nº DE SESSIÓ	LLOC DE REALITZACIÓ
15//02/2017	17	Serveis Territorials del Departament de Treball, Afers socials i Famílies.
27/06/2017	15	Hospital de Salut Mental Sant Joan de Deu. Terres de Lleida

3. Comissió d'organització del Dia Internacional de les persones amb Discapacitat 2017

Com cada any, s'ha participat a la comissió d'organització d'aquest dia juntament amb les tècniques de les federacions de discapacitat de Lleida.

Com cada any les entitats participants han estat Federació ALLEM, Down Lleida, Federació ECOM, FEPCAT, FeSALUT, ONCE Lleida i SMC.Terres de Lleida.

L'acte es va dividir en dos parts, al matí es va fer la lectura del manifest a la sala de l'Institut d'estudis llerdencs de Lleida, per tal de lluitar per la defensa dels drets de les persones amb discapacitat. I a la tarda es va organitzar un acte festiu, on els assistents van poder gaudir de diferents actuacions, totes interpretades per les persones de les diferents entitats. Van assistir unes **150** persones.

4. Taula de Salut Mental

Les Taules de Salut Mental són un espai de reflexió, intercanvi de recursos i treball col·laboratiu per promocionar l'atenció integral de la salut mental al territori. Cerquen la implicació de tots els agents relacionats amb l'atenció a la salut mental en el territori: les entitats del tercer sector, l'administració pública local, l'administració comarcal, la Diputació i la representació territorial de conselleries o organismes de la Generalitat de Catalunya.

A la província de Lleida actualment existeixen tres taules de salut mental, i s'assisteix a totes amb la intenció de conèixer quines son les preocupacions de cada territori envers la salut mental, i les propostes d'acció des de les mateixes taules.

Taula	Comarca	Data	Lloc
TSM Urgell Segarra	Urgell i Segarra	21/09/2017	Ass Alba
		12/12/2017	
TSM Pallars Jussà	Pallars Jussà	25/04/2017	Consell Comarcal Pallars Jussà
		24/10/2017	
TSM Garrigues	Garrigues	11/07/2017	Consell Comarcal Pallars Jussà
		21/09/2017	

Aquest any 2017 s'ha consolidat una nova Taula de Salut Mental a la comarca de les Garrigues, a iniciativa de l'Associació TALMA, però amb el compromís de participació de tots els agents de territori, aquesta és va fer pública el passat dia 14 de desembre al Consell Comarcal de les Garrigues a les Borges Blanques.

5. Activitats amb participació de les associacions

La metodologia i el detall de les activitats desenvolupades dins dels projectes i durant aquest exercici 2016 ha estat la següent:

- A. **Participació a les Jornades de Club social de la demarcació de Lleida**, aquest any sota el títol *"La inclusió comunitària: coordinació, aliances i factors per assegurar-ne l'èxit"*

Va haver participació de tots els club socials de la demarcació de Lleida, de professionals de la Salut Mental a Lleida, de la Universitat de Lleida, representants de les famílies i les mateixes persones amb problemàtica de salut mental.

Van assistir unes **120** persones.

- B. **Presentació de la Guia de recursos de Salut Mental Urgell Segarra a Cervera**

El dia 26 de gener es va presentar la Guia de Recursos de Salut Mental Urgell-Segarra a Cervera, concretament a la sala Francesc Bureu davant de representants de l'administració, professionals de serveis socials i de salut, entitats i diferents agents del territori implicat. La presentació va anar acompanyada d'una conferència sobre

Gestió de les emocions que va portar a terme Joaquim Muñoz, expert en intel·ligència emocional. Van assistir unes **220** persones

La guia ha estat elaborada per la Taula de Salut Mental Urgell -Segarra, formada per representants territorials de l'administració, tècnics de sanitat i socials i representants d'entitats socials i de salut mental del territori com l'Associació Salut Mental Ondara Sió, l'Associació Alba, , Aspid, Càritas i Creu Roja.

La guia recull tots els recursos i serveis existents en matèria de Salut Mental classificats en tres àmbits: serveis sanitaris, serveis socials i entitats socials. Pretén donar unes pautes i itineraris clars de quins serveis utilitzar segons cada cas i com s'ha de fer per accedir-hi.

C. Ass Ondara Sió i Associació Alba i el Club de Botifarra de Alguaire organitzen el VIII Campionat de Botifarra Contro Recontro a Cervera

El dissabte 6 de maig Cervera va acollir la VIII trobada del Contro i Recontro, un campionat de botifarra inclusiu que es celebra anualment i que compta amb la participació de serveis i associacions que vetllem per la salut mental al territori de Lleida, així com d'entitats locals aficionades a aquest joc de cartes. Aquest any les entitats organitzadores han estat l'Associació Alba, l'Associació de familiars i usuaris Ondara Sió i el Club de Botifarra d'Alguaire que n'és l'impulsor des de fa 8 anys.

Aquest any s'hi han inscrit **215** persones de les quals un total de 40 parelles han participat al campionat de cartes i d'altres han realitzat activitats lúdiques i culturals durant tot el dia.

El campionat i les activitats paral·leles han començat a les 11 del matí. A les 13:30h s'han fet diferents parlaments amb la presència de Montse Pont, Presidenta de Salut Mental Ondara Sió, Joan Santacana, director dels serveis territorials a Lleida del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat; Joan Prat, regidor de Benestar de la Paeria de Cervera, Núria Magrans, consellera de Serveis Socials del Consell Comarcal de Cervera i Antoni Reinoso, membre del Club de Botifarra d'Alguaire.

Els guanyadors del primer premi van ser un dels equips del Club de Botifarra d'Alguaire, el segon premi va ser pel grup de l'Associació Salut Mental Pallars i el tercer va tornar a recaure a un dels grups de Club de Botifarra d'Alguaire

D. VI Trobada FESALUT

El passat dia 12 de desembre es va celebrar la VI Trobada de FESALUT, organitzada per Fesalut, i en la qual van participar un total de 8 associacions i/o entitats de la salut de la ciutat de Lleida.

L'Ass Salut Mental Ponent, va participar per tercera vegada a l'Escala en Hifi sobre bandes de grans pel·lícules. amb un grup de 12 persones format per tècnics, voluntaris i usuaris de l'Ass Salut Mental Ponent i Down Lleida. Van assistir aquell dia unes **200** persones.

6. Conferències

La tècnica de SMC. Terres de Lleida ha assistit a un total de sis conferències. Sempre amb l'objectiu d'ampliar horitzons i poder aprofundir més àmpliament sobre quins son els aspectes que influencien a la nostra salut mental i la de les persones que ens envolten, també sobre recursos específics, d'altres experiències competents en aquest àmbit.

CONFERÈNCIA	ORGANITZA	DATA	LLOC
Xantatge emocional	DIXIT LLEIDA	10 de març de 2017	Caixa Fòrum Lleida
Com gestionar les emocions	Taula de Salut Mental Urgell i Segarra	26 de gener de 2017	Sala Francesc Bureu Cervera

7. Formacions

Des de SMC.Terres de Lleida es considera necessària la formació continuada, i el poder estar en tots els espais per absorbir la màxima informació.

Aquestes son les formacions on la tècnica de SMC.Terres de Lleida ha assistit.

FORMACIÓ	ORGANITZA	LLOC	DATA
Taller de Contacte social	Obertament	Torre Jussana Barcelona	23 de gener de 2017
Taller de resolució de conflictes	Federació SMC	Aula de l'arxiu històric de Lleida	7 de febrer de 2017
III Jornades de Club social	DTASIF DSALUT I SMC. Terres de Lleida	Aula transfronterer Universitat de Lleida	16 de febrer de 2017

IV Jornada d'Innovació social	Ajuntament de Lleida	Caixa fòrum Lleida	22 i 23 de febrer de 2017
Curs d'incapacitat i tutela en salut mental	Fundació Pere Tarrés	Online	15 de març al 13 d'abril de 2017
Càpsula de sensibilització contra l'estigma en salut mental envers els mitjans de comunicació.	Obertament	Aula de l'arxiu històric de Lleida	9 juny de 2017
Congreso sobre inserción laboral de personas con trastorno mental	Àrea laboral del Hospital SJDD Lleida	Aula Arxiu Històric (Lleida)	13 juliol 2017
Prestacions del sistema de la seguretat social a nivell contributiu i no contributiu	Col·legi Oficial de Treball social	Col·legi Oficial de Treball social (Lleida)	15 setembre al 13 d'octubre 2016
Viejos problemas, nuevas soluciones. Promocionando la salud mental	Sant Joan de Déu	Edifici Docent de San Joan de Déu Barcelona	28 de setembre de 2017
Jornada de Prevenció del suïcidi	Suport al dol de Ponent	Sala Hospital Arnau de Vilanova	19 de octubre de 2017
II Jornades sobre desigualtats socials i impacte en la salut mental	Càtedra de la Universitat de Lleida	Facultat de dret de Lleida	30 de novembre de 2017

8. Conclusions finals - Continuïtat del programa

Des de l'Ass. SMC – Terres de Lleida, ens basem en el treball coordinat i en xarxa, acollint a totes les entitats del territori de Lleida que treballen dins de l'àmbit de la salut mental amb la finalitat de unificar esforços i establir objectius comuns.

Ens basem en la gestió de programes de salut mental del territori, en la garantia de la seva execució, aprofitant l'eficiència dels recursos i dels agents que intervenen, mitjançant el apoderament del sector de salut mental al territori de Lleida.

A més, pretén unificar un model únic a nivell territorial on, la coordinació del servei es porti a terme pel tercer sector i els agents implicats siguin tots els serveis de salut mental públics o privats. A més de comptar amb la participació no únicament dels familiars sinó també dels professionals del sector i de les persones afectades per un trastorn mental.

Durant l'any 2017 es pretén donar continuïtat, inclús poder comptar amb més recursos tècnics i econòmics per tal d'implementar més àmpliament un servei de suport i coordinació a les diferents entitats de familiars i usuaris de salut mental del territori de Lleida.

Josep Lavin Llano

President de Salut Mental Catalunya. Terres de Lleida

Lleida, 02 de febrer de 2018